

ת"פ 24721/12/15 - מדינת ישראל נגד מוחמד אבו כף

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 15-12-24721 מדינת ישראל נ' אבו כף (עוצר)
לפני כבוד השופט חנה מרום לומפ
בענין: מדינת ישראל
עו"ד שירה נתן
נגד
מוחמד אבו כף (עוצר)
עו"ד ראייד אלעוברה
הנאשם המאשימה

גור דין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודהתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתוב האישום המתוקן בשש עבירות של הסטה לאלימות או לטרור, עבירה לפי סעיף 144 לchap 2 לחוק העונשין, התשל"ז- 1977 (להלן: "החוק").

2. בהתאם לעובדות כתוב האישום המתוקן, המעשים המוחשיים לנאשם התרחשו על פני תקופה שנמשכה לכל הפחות החל מחודש ספטמבר 2015 ועד ליום מעצרו (6.12.15). באותה העת החל מאמצע חדש ספטמבר 2015, אירעו הפרות סדר אלימות בתחום הר הבית מצד שירות רבבות של צעירים, כלפי כוחות הביטחון אשר נשלחו להשליט סדר ולהשיב את השקט להר הבית. הסלמה זו כללה תקיפת אנשי בטחון לרבות על ידי יודי אבניים, חפצים, השלכת בקבוקי תבערה ויריזוקים ומטענים. כן החל מסוף חודש ספטמבר 2015, התרחשו ברחבי הארץ גל של פיגועי טרור רצחניים.

3. בכל אותה תקופה החזיק הנאשם חשבון ברשות החברה "facebook" (להלן: "פייסבוק") תחת השם "מוחמד אבו כף" בתעתיק בשפה הערבית, ואשר תמונה הנושא שלו כללת את תמונה הנאשם. פרסומי הנאשם בפייסבוק שלו, הוזנו ישירות ובעקבות בחשבונותיהם המקוריים של חברים ועוקבי, שמספרם לא נמור מ- 3051 חברים זהה לעשרות חיבורים על הודיעוטו.

4. על רקע האווירה הציבורית הרגשית והנפיצה כמתואר לעיל, פרסם הנאשם בפייסבוק שלו במספר הזדמנויות קריאות לנקייה במעשי אלימות וטרור כנגד אזרחים וכוחות הביטחון, דברי שבח, אהדה, עידוד תמייה והזדהות כלפי המעשים כאמור ועושיהם.

פרסומים אלה של הנאשם זכו לחשיפה והיו במה גם לאחרים להביע תמיכתם בתוכנים באופן סמלי וגלי, באמצעות סימני חיבוב (like). הנאשם כמנהל ויוצר של חשבון הפייסבוק האמור, שולט בכלל התכנים שפורסמו בו, בתגובה לפרסומים, והיה ביכולתו לחסום עוקבים ולמחוק תגובות, אך הוא לא עשה כן.

5. כתוב האישום המתוקן מפרט שישה פרסומים, אותם פרסם הנאשם בפייסבוק במקומות שונים במהלך התקופה. הפרסומים קוראים לאלימות ולטרור, תוך דברי שבח ואהדה למשיע טרור

ולמחבלים אשר ביצעו רצח של אזרחים ישראלים. פרסומים אלו בוצעו בסמוך למשי טror ורצח בתחומי ירושלים שאירעו באותה העת, כגון פיגועי דקירה, פיגועי ירי, פיגועי דרישת. הנאשם פרסם את תמונות המפגעים או את תמונות הליווותיהם והוסיף בדברים בעלי אופי מהלך ומשבח למבצע הפיגוע ולעכם המשעה ובחילק מהפרסומים האחרים קרא לביצוע מעשי אלימות טרור נגד היהודים. כן הعلاה קישור לאתר youtube המאפשר צפייה בסרטון הנושא את הכותרת "דקור צוינו לתמיכה באינטיפאדה השלישית".

6. הסדר הטיעון בין הצדדים לא כלל הסכמה לעונש וכל צד נותר חופשי בטיעונו. לאחר שהנאשם היה בן פחות מ-21 בעת ביצוע העבירות, ישנה חובת تسוקיר בעניינו, ועל כן הוא הופנה לקבלת تسוקיר שירות מבבחן.

تسוקיר שירות המבחן

7. מתסוקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 21, רווק, ליד הארץ שהתגורר עד למעצרו בבית הוריו ב"אזור באהר" בירושלים. הנאשם עבד לפרנסתו כשלוש שנים בחברת "אגד" בעבודות אחזקה וניקיון ובמשך חדש וחצי טרם עבד במאפיית אנגל. עוד עולה מתסוקיר שירות המבחן כי הנאשם סיים 9 שנות לימוד, והחליט לעזוב את המוסגרת הלימודית ביוזמתו על מנת לסייע לפרנסת הוריו לנוכח הישגיו הנומכים והעדר מוטיבציה.

8. קצינת המבחן מסרה כי משפחתו של הנאשם מונה זוג הורים ושבעה ילדים בגילאי 14-25, כאשר הנאשם הוא השלישי בסדר הלידה. אביו של הנאשם עובד כנהג אוטובוס ואמו עקרת בית. הנאשם תiar לפניה קצינת המבחן כי משפחתו סיפקה לו מענה לצרכי הפיזיים והרגשיים ומשפחתו תומכת ואוהבת.

9. אשר לביצוע העבירות, קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מסר דברים באופן שטхи ולקוני. לדבריו, הוא לא ידע כי המעשים שביצע אינם חוקיים. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם לקח אחריות מילולית בלבד על מעשיו, והוא התנסה לבחון באופן ביקורתית את המניעים שהובילו אותו לביצוע העבירה. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם התקשה לגלוות מודעות ולבנה עמוקה להתנהלו וכאן התרשמה מיכולת מצומצמת להתבונן בהתנהגותו באופן ביקורתית.

10. קצינת המבחן התרשמה מחד כי הנאשם מנצל אורח חיים נורמטיבי והוא מאופיין ביכולת תפוקדיות סבירות, כפי שהוא לידי ביטוי במסגרת התעסוקתי. מайдך התרשמה כי הנאשם בעל יכולות קוגניטיביות ומילוליות נמוכות. עוד התרשמה מליקות גיבושים עצמאית ונפרדת של הנאשם, וכי הוא בעל דימוי עצמי נמוך וקיים יכולות המתבטאים בקושי בהפעלת שיקול דעת בוגר וקושי בחשיבה רצינאלית על תוכאות ושלכות מעשייו. עוד התרשמה קצינת המבחן כי הנאשם מופעל מ恐惧 מיקוד שליטה חיוני, כאשר הוא אינו לוקח אחריות אקטיבית על העבירה הנדונה ונראה כי אינו מכיר בחומרת מעשייו ובנסיבות הנסיבות בהם ובהשלכותיהם.

11. קצינת המבחן העריכה כי הנאשם פעל מתוך צפיה חברתיות של הסביבה אליה הוא משתייך, כך שסיטואציות המפגשות אותו עם תחשות נפגעות וקורבנות עלולות להגברת הסיכון להתנהגות מפרת חוק. התרשומה היא שהנאשם מופעל מתחששת ניכור, קורבות ועמדות אנטית ממסדיות,

דבר המגביל אותו לפתח אמפתיה כלפי الآخر. יחד עם זאת, לא התרשמה מקיים של דפוסים עבריים. לאור האמור, הערכתה של קצינת המבחן היא כי הסבירות להישנות התנהגות מפרט חוק בעתיד היאBINONIOT עד גבואה. הנאשם לא ביטה צורך או נזקקות טיפולית ולא גילה מודעות ראשונית לכשליו ההתנהגותיים. אשר על כן קצינת המבחן לא באהה בהמלצת טיפולית או שיקומית וסבירה כי יש סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד.

טייעוני הצדדים לעונש

12. ב"כ המאשימה צינה כי הערכיהם עליהם יש להגן בסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, הם הגנה על שלום הציבור וביטחונו. עבירות אלו מהוות צורך לפעולות טרור ולהוצאה לפועל של רעונותם אלים לביצוע פיגועים, וכן מהוות סכנה לכוחות הביטחון ואזרחים תמים, וכן פוגעות בתחשות הביטחון של האזרחים.

13. אשר לנسبות ביצוע העבירה צינה ב"כ המאשימה כי ישנים מספר מאפיינים משמעותיים לחומרה, הראשון- עצם השימוש ברשות החברתית בה השתמש הנאשם, רשות שהיא חלק בלתי נפרד מחיי אזרחי העולם, וכן כמות החברים והעוקבים הרבה של הנאשם, הסיכון ממשי הוא גובה יותר, בנוסף לכך פרסום זה איננו מוגבל לחברים ולעוקבים בלבד, שהרי כל חבר של חברו של הנאשם בראשות החברתית, יכול להמשיך ולשתף את הפרסומים, כך שה�풋וצה היא רחבה ודי כי אדם אחד יושפע מהם כדי להביא למימוש דברי ההסתה. השני- יש להתחשב בקלות ההפצה על ידי הרשות החברתית המביאה לחשיפה עצומה לאנשים רבים. השלישי- יש לראות חומרה בהקשר לפרסומים המסייעים, את התקופה בה הם פורסמו, קרי בעת שגל הטrror בירושלים היה בעיצומו, וכן את סוג הפרסומים המסייעים.

נוכחות אלה סבירה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם נع בין 10 ל-24 חודשים, מאסר בפועל, מאסר מותנהמשמעותי וקנס.

14. אשר לעונש המתאים, בהתחשב נסיבותו האישיות של הנאשם, העדר עבר פלילי, הודהתו של הנאשם במייחס לו, גילו של הנאשם ומайдן מתסקרים שירות המבחן עולה כי הנאשם לא נטל אחריות משמעותית ואין מכיר בחומרת מעשיו ובסכנה המשמעותית שביהם, ב"כ המאשימה עתרה להטיל על הנאשם 13 חודשים מאסר, מאסר מותנה וקנס מרתייע. ב"כ המאשימה הגישה פסיקה לתמיכה בטענותיה.

15. אשר לנسبות ביצוע העבירה, ב"כ הנאשם הדגיש כי הגם שהוא עבירה חמורה והוא אינו מקל בה ראש, ישנים מספר מאפיינים לקולא, שכן הנאשם לא כתב ופרסם בעצמו התמונות והפרסומים, אלא ראה אותם אצל חברו בפייסבוק, והוא תייגם ושיתפו. מכאן שה הנאשם הוא לא זה אשר בעצמו יזם את ההסתה, שהרי הוא לא יודע לקרוא וכותב, אלא ראה שהפוסט נפוץ ושיתף אותו. עוד הוסיף כי מספר האנשים החובבים את הפוסטים שישתף הוא עשרות ולא אלפיים כמספר החברים להם טענה ב"כ המאשימה.

16. אשר לעונש המתאים, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בגילו הצעיר, בעברו הפלילי הנקי, בהודאותו במעשים וביחסICON בזמן שיפוטו יקר, ובכך שהוא מסיע לפרשנות משפטית. עוד ביקש להתחשב בכך

שהנאשם נתון במעצר למשך חצי שנה, כאשר זהה הפעם הראשונה בחיו בה הוא נעצר. ב"כ הנאשם מסר כי המעצר הרתיע את הנאשם, ויש להסתפק بيמי מעצרו של הנאשם לצד מסר מותנה על מנת שיבטיח שלא ישוב לבצע את אותן עבירות. עוד ביקש ב"כ הנאשם להימנע מהטלת קנס נוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לתמייה בטענותיו.

17. בתגובה לטענות ב"כ הנאשם השיבה ב"כ המאשימה לעניין שיתוף הפטוטטים על ידי הנאשם ולא יצרתם, כי בשלושה סעיפים בכתב האישום מצוין כי הנאשם שיתף במילויו שלו לצד התמונות, ועל כן מדובר בתוכן אקטיבי של הנאשם. שנית, לעניין פוטנציאלי ההסתמה וההפצתו, הדגישה כי אין זה משנה מי כתב את הפטוטט, שכן לעיתים גם פוסט שכבר הופץ בעבר על ידי אחרים כולל תמונות וסרטונים, יכול לשכך ולהסית את הציבור הרבה יותר ממלים.

18. הנאשם בדבריו האחרון מסר כי הוא מתנצל ומתחרט על מעשיו וכן הוסיף כי הוא ראה פוטוטטים של אחרים והוא משפט אותם בלי לדעת מה תוכנם. עוד התחייב שכאשר יצא מהכלא ישוב לעבוד ולסייע בפרנסת בני משפחתו.

מתחם העונש ההולם

19. בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין העיקרי המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, בין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

20. הערך עליו יש להגן בעבירות הסטה לאלימות וטרור, הוא שמיירה על שלום הציבור והגנה מפני פגיעה פוטנציאלית בו. פרסומים אלו מסכנים באופן פיזי וממשי כל פרט המרכיב את החברה וזו את הסטיוי כי דברי ההסתמה יביאו לידי פועלות טרור ואלימות. עושים אלו פוגעים במדינת ישראל, בשלטון החוק וביסודותיה הדמוקרטיים של המדינה. לא כדי קבע החוק קען מאסר מksamימי של חמיש שנות מאסר לצד עבירה זו. מכאן שמדובר בעבירה מסווג פשע שעמדת החוק קמלמת על עצמת הערך המוגן העומד בבסיסה.

21. המבחןים לקביעת מתחם העונש ההולם בעבירות אלה נקבע על פי טיב הפרסומים, כמוות הפרסומים ומספר החברים אשר היו לנאים. בעניינו מדובר בשישה פרסומים, כאשר לנאים 3051 חברים והוא זכה לעשרות חיבובים על הודיעוטו. בנסיבות המקרא, הנאשם פרסם דברי הסטה קשים וביהם דברי שבח לרצחים ויעידן לביצוע מעשים דומים במהלך התקופה הנדונה. בנוסף, בחלק מהפרסומים צירף סרטון התומך בהסתמה. זאת ועוד, פרסום הפטוטט מיד לאחר פיגועי הטרור שגבו קורבנות בתקופה ביטחונית מתוחה ורויות פיגועים יכולה להביא ללבוי השנהה ולביצוע מעשי אלימות. פרסום דברי הסטה באמצעות הפיסבוק קל לביצוע ואניון דורש מימוןות אר פוטנציאלי ההפצה בו הוא רב, שכן הרשות החברתית היא חלק בלתי נפרד מחייהם של אנשים רבים. מכאן שינוי חשיפה רבה לדברי הסטה, והסכנה שיגיעו לידי מי שנטען להשפעת דברי הסטה אלה היא רבה. כל אלה מעדים על חומרת ההסתמה בעניינו. על כן במקרים אלה אני סבורת כי מתחם העונש ההולם נع בין 5 חודשים ל- 15 חודשים (ר' מתחם שקבועתי בת"פ עמוד 4

16-01-35008, שם מספר החברים היה נמור בהרבה וכן הנאשם הורשע גם בעבירות הפרת הוראה חוקית נוספת לחמש עבירות ההסתה לאילומות).

22. יוער בהקשר זה כי ההחלטה ב"כ המאשימה עסקה בנסיבות שונות ובهاיקף גדול יותר לצד עבירות נלוות בניגוד לענייננו. זאת ועוד, טענתו של ב"כ הנאשם כי הנאשם שיתף את הפוסטים ולא פרסםם, לא עולים בקנה אחד עם עובדות כתוב האישום, מלבד שיתוף הסרטון (ס' 6ח' לכתב האישום).

העונש המתאים

23. הנאשם בן 21, ללא עבר פלילי, לקח אחריות למשעו וחסר זמן שיפוטי משמעותי. הוא שוהה במעצר במשך כ- 6 חודשים, וידוע כי תנאי מעצר קשים מתנהאי מאסר זהה מסרו הראשון. עוד עולה מתקיר שירות המבחן כי מצבו הכלכלי של משפחתו קשה והוא מסיע בפרנסת משפחתו.

24. מנגד, יש צורך לתת דגש גם על הרתעת הרבים נוכח העובדה שמדובר בתופעה נפוצה ומסוכנת. זאת ועוד, עולה מתקיר שירות המבחן כי הנאשם לקח אחריות מילולית בלבד על משעו והתקשה לבחון את המניעים אשר הביאו אותו לביצוע העבירה. קצינת המבחן לא באה בהמלצה טיפולית בעניינו והערכה כי הסיבות להישנות התנהגות מפרט חוק בעתיד היאBINONIOT עד גבואה ועל כן יש לתת דגש גם על הרתעת היחיד. לכן, כאשר אני שוקלת את הנسبות לחומרה ולקולא, החלטתי להטיל על הנאשם עונש כולל ברף התקתו של המתחם כדלהלן:

א. 7 חודשים מאסר מיום מעצרו, 15.12.06.

ב. 6 חודשים מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור תוך שנתיים מיום שחרורו על עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977.

זכות ערעור לבימ"ש המחויז ב תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ה איר תשע"ו, 02 יוני 2016, במעמד ב"כ הצדדים וה הנאשם.